

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 6C/26/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614200530
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2017:8614200530.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudkyňou Y. Annou Frigovou v spore žalobcu S., a.s., so sídlom U. mýto 1, XXX XX X., N.: 36 816 337, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Antovszká, s.r.o., zast. JUDr. Alžbeta Fuchsová, konateľ, advokát, so sídlom Bárdošova 2/A, 831 01 Bratislava, IČO: 36 866 881 proti žalovaným 1/ T. W., nar. X.X.XXXX a 2/ T. W., nar. XX.X.XXXX, obaja trvale bytom XXX XX X. 33, štátni občania SR, za účasti osobitného subjektu Z. na ochranu občana spotrebiteľa V., B. I. 5, XXX XX L., N.: XX XXX 178, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 1 332,06 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a** .

II. Žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

III. Osobitný subjekt Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS **m á** voči žalobcovi **n á r o k** na náhradu trov konania vo výške 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou zo dňa 6.3.2014 domáhal, aby súd zaviazal žalovaných 1/ a 2/ na zaplatenie sumy 1 332,06 eura s príslušenstvom a na náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 15.10.2007 uzatvoril v zmysle bodu 1. Všeobecných obchodných podmienok na predtlačenom formulári so žalovanými 1/ a 2/ Zmluvu o revolvingovom úvere č. 70005635 (ďalej len „Zmluva o úvere“). Týmto dňom Zmluva o úvere nadobudla účinnosť, nakoľko došlo zo strany žalovaných k prijatiu návrhu Zmluvy o úvere, ktorý žalobca predložil žalovaným tak, že ho zaslal na adresu uvedenú žalovanými v žiadosti o uzavretie zmluvy. Návrh Zmluvy o úvere a Všeobecné obchodné podmienky, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, obsahovali najmä údaje o výške úverového limitu, úrokovej sadzbe, poistnom, hodnotu RPMN. Žalobca si vyhradil právo na posúdenie

6C/26/2014

-2-

podkladov, ktoré žalovaní predložili žalobcovi spolu s podpísaným návrhom zmluvy o úvere. Žalobca po posúdení predložených podkladov vyhodnotil podmienky na poskytnutie úverového limitu, schválil úverový limit v zmysle Zmluvy o úvere a deň nasledujúci poskytol žalovaným 1/ a 2/ úverový limit vo výške 995,82 eura. Čerpanie úverového limitu sa uskutočnilo v súlade s bodom 3.1 Všeobecných obchodných podmienok a to na základe žiadosti žalovaných poukázaním peňažných prostriedkov na bankový účet

určený žalovanými v Zmluve o úvere. V zmysle článku 2.1 sa veriteľ zaväzuje na žiadosť klienta, za predpokladu splnenia podmienok poskytnutia úveru a podľa VOP a zmluvy o úvere, poskytnúť klientovi peňažné prostriedky a klient sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky veriteľovi vrátiť spolu s úrokmi z úveru a s prípadnými poplatkami spojenými s poskytnutím a správou úveru. Žalovaní prečerpali celkovo sumu vo výške 1 193,64 eura.

3. Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere sú Všeobecné obchodné podmienky, vytlačené na zadnej strane zmluvy o revolvingovom úvere spolu so Sadzobníkom poplatkov, ktorý tvorí prílohu č. 3 zmluvy. Žalovaní sa so zmením zmluvy o úvere a VOP oboznámili, čo potvrdili aj podpisom Zmluvy o úvere. Žalobca a žalovaní si v Zmluve o úvere a VOP dohodli nasledovné podmienky splácania úverového limitu, riadnych úrokov: výšku minimálnej mesačnej splátky, dátum splatnosti mesačnej splátky: najneskôr do 15. dňa v mesiaci, sadzbu riadneho úroku vo výške 2,14 % mesačne, výšku poistného za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 0,65 %. Žalovaný 2/ je spoludlžníkom žalovaného 1/ v Zmluve o revolvingovom úvere a VOP a nadobudol tak záväzok spoločne a nerozdielne so žalovaným 1/ splátiť veriteľovi poskytnutý úver s príslušenstvom. Žalovaní splátky neplatili riadne a včas, čím porušili ustanovenia zmluvy a VOP, preto žalobca listom odstúpil od zmluvy o úvere v zmysle ust. čl. 8 VOP. Všeobecné obchodné podmienky v článku 4. bodu 1 ustanovujú, že klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver v súlade so zmluvou o úvere, predovšetkým je povinný platiť minimálne splátky úveru riadne a včas, inak môže veriteľ v súlade s čl. 8.4 VOP vyhlásiť úver za okamžite splatný. V bode 3 predmetného článku VOP je ustanovené, že nakoľko ide o revolvingový úver, zmluva o úvere je uzatvorená na dobu neurčitú a jeho čerpanie a splácanie závisí na klientovi, preto nemožno presne vyčísliť počet splátok úveru ani dobu splácania úveru. Súčasne poukázal na článok 1.3.8. VOP, ktorý jasne ustanovuje, že minimálna splátka úveru je minimálna suma určená veriteľom v nadväznosti na výšku úverového limitu, ktorú je dlžník povinný pravidelne mesačne v dobe jej splatnosti platiť veriteľovi ako splátku úveru. Dlžník je oprávnený kedykoľvek uhradiť splátku úveru prevyšujúcu minimálnu splátku, to ho však nezabavuje povinnosti úhrady minimálnej splátky úveru, až kým nie je jeho dlh úplne splatený. V zmysle čl. 4.4. VOP, minimálna splátka úveru je splatná mesačne, každý kalendárny mesiac, a to najneskôr do 15. dňa v mesiaci, za ktorý sa minimálna splátka úveru platí. Prvá minimálna splátka úveru je splatná do 15. dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom došlo k prvému čerpaniu úveru klientom. Splátka úveru sa použije na úhradu úrokov z úveru, poplatkov súvisiacich s úverom, prípadných poplatkov súvisiacich s poistením, prípadných nákladov veriteľa súvisiacich s poskytnutím úveru podľa Sadzobníka poplatkov a na úhradu istiny úveru. V zmysle čl. 5. VOP, je žalovaný povinný platiť veriteľovi za poskytovanie úveru úrok zo sumy poskytnutého úveru, a to vždy podľa aktuálnej úrokovej sadzby veriteľa, ktorú stanovuje veriteľ. Úroková sadzba platná v čase ponuky uzatvorenia zmluvy o úvere je určená v zmluve o úvere a je zverejnená na internetovej stránke veriteľa. Úročenie úveru je mesačné. Vykonáva sa od okamžiku prevedenia peňažných prostriedkov na účet klienta až do dňa splatenia úveru, a to podľa aktuálnej výšky čerpania úveru evidovanej na úverovom účte dlžníka

6C/26/2014

-3-

Výška úrokovej sadzby platnej v čase čerpania úveru je 2,14 % mesačne. V zmysle § 4 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľskom úvere sa úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru rozumie úrokovou sadzbou vyjadrené fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru. Úver je úročený, čo vyplýva z článku 5.1 VOP a žalovaná sa zaviazala na úhradu nielen istiny ale aj úrokov z úveru. Okrem toho sa zaviazala platiť poplatky veriteľa súvisiace s poskytovaním úveru a jeho splácaním a tiež sankcie spojené s porušením povinností. Poistenie úveru je nepovinné. V prípade, že by si žalovaná neželala byť poistená, túto skutočnosť bola povinná vyznačiť na vyznačenom mieste na Zmluve o úvere v časti ODMIETNUTIE POISTENIA, v opačnom prípade sa na ňu ustanovenia o poistení vzťahujú. Vzhľadom ku skutočnosti, že žalovaní podpisom Zmluvy o úvere pristúpili k poisteniu, boli žalovaní povinní nahradiť žalobcovi poistné za jeho poistenie vo výške 0,65 % aktuálneho dlhu voči veriteľovi za každé poistné obdobie, o čom boli

žalovaní upovedomení v zmluve o úvere. Poistným obdobím bol kalendárny mesiac. Žalovaní súhlasili s pristúpením k poisteniu, nakoľko skutočnosť, že odmietli poistenie, nevyznačili na vyhradenom mieste na zmluve. V zmysle čl. 7.2 VOP, v prípade omeškania dlžníka s úhradou minimálnej splátky úveru je veriteľ oprávnený žiadať a dlžník povinný uhradiť poplatok z omeškania a to vo výške 8 % z každej minimálnej splátky úveru, s ktorou sa ocitol dlžník v omeškaní o viac ako 15 dní.

4. Žalovaní uhradili ku dňu podania návrhu sumu v celkovej výške 1 937,11 eura a žiadnu ďalšiu splátku už neuhradili. Dňa 20.11.2013 zaslal právny zástupca žalobcu žalovaným predžalobnú upomienku, v ktorej žalovaných vyzval na zaplatenie dlžnej sumy. Rovnako ponúkol žalovaným aj možnosť uzatvoriť splátkový kalendár v prípade, že žalovaní nie sú schopní uhradiť dlh jednorázovo. Žalovaní však na výzvu nijakým spôsobom nereagovali. Je nesporné, že medzi žalobcom a žalovanými vznikol obchodný záväzkový vzťah na základe uzavretej Zmluvy o úvere v zmysle Obchodného zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch. Z tohto záväzkového vzťahu vyplynula pre žalobcu povinnosť poskytnúť žalovaným úverový limit, čo žalobca splnil a žalovaným vznikla povinnosť platiť minimálne mesačné splátky v dohodnutých pravidelných mesačných termínoch splatnosti. Žalovaní do dnešného dňa žalobcovi neuhradili žiadne ďalšie splátky a z uvedeného dôvodu ich záväzky voči žalobcovi predstavujú celkovú sumu vo výške 1 332,06 eura, ktorá pozostáva z úveru vo výške 996 eur, úroku za poskytnutie úveru vo výške 286,82 eura, z poplatkov z omeškania so splácaním úveru vo výške 16,20 eura a poistného vo výške 33,04 eura.

5. Písomným podaním zo dňa 11.2.2014 vstúpilo do konania Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5,080 01 Prešov, IČO: 42 176 778 ako vedľajší účastník na podporu žalovaných. Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 16.7.2014 uviedlo, že v uvedenej právnej veci ide nepochybne o spotrebiteľskú vec, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a násl. Občianskeho zákonníka. V zmysle týchto kogentných noriem by aplikácia Obchodného zákonníka prichádzala do úvahy len vtedy, ak by to bolo pre spotrebiteľa výhodnejšie. Na podporu svojho tvrdenia dal do pozornosti platné znenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého: „Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody,

6C/26/2014

-4-

ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Ďalej dal do pozornosti § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, „Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, „Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah“. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka „Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné“. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, „Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie“. V zmysle citovaných kogentných noriem, by aplikácia Obchodného zákonníka prichádzala do úvahy len vtedy, ak by to bolo pre spotrebiteľa výhodnejšie.

6. V uvedenej veci sa však nie je potrebné zaoberať bližšie zmluvnými podmienkami a praktikami dodávateľa, nakoľko predmetný úver je absolútne neplatný kvôli absencii podstatných náležitostí vyžadovaných zák. č. 258/2001 Z. z. (ZoSÚ) a to konkrétne: V § 4 ods. 2 písm. ZoSÚ: a/ sumu, počet a termíny splátok, úrokov a iných poplatkov, ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť c/ cenu tovaru alebo poskytnutej služby, e/ adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť

reklamáciu alebo sťažnosť, g/ ročnú percentuálnu mieru nákladov, ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, h/ podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov, i/ výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c/, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad. V § 4 ods. 5 ZoSÚ: Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Z takto formulovanej úverovej zmluvy sa spotrebiteľ nedozvie žiadne podstatné informácie. Ak je zmluva neplatná, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal (§ 457 ods. 1 OZ). Ide o vydanie bezdôvodného obohatenia. Vydanie bezdôvodného obohatenia sa však premlčuje v dvojročnej premlčacej lehote (§ 107 ods. 1 OZ). Nárok je však premlčaný aj vo všeobecnej trojročnej premlčacej lehote. Nakoľko finančné prostriedky boli poskytnuté dňa 26.8.2008 a žaloba bola podaná dňa 18.12.2012, vzniesol námietku premlčania a navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal mu náhradu trov konania.

7. O žalobe žalobcu rozhodol okresný súd rozsudkom č. k. 6C/26/2014-69 z 8. septembra 2015 tak, že žalobu zamietol, žalovaným a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 12Co/4/2016-103 z 12. januára 2017, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol z toho dôvodu, že odstúpením od zmluvy bola zmluva od začiatku zrušená a každý z účastníkov bol povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Podľa súdu prvej inštancie nastúpil medzi účastníkmi právny režim bezdôvodného obohatenia, a keďže žalovaní vyčerpali z titulu zmluvy o revolvingovom úvere sumu vo výške 1 193,64 eura a žalobcovi doposiaľ vrátili sumu vo výške 1 937,11 eura, žalovaní tak nie sú povinní vrátiť

6C/26/2014

-5-

žalobcovi z titulu bezdôvodného obohatenia žiadnu sumu, a to bez ohľadu na to, na aký účel žalobca tú ktorú platbu započítal. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na článok 8 bod 8.4 Všeobecných obchodných podmienok žalobcu, podľa ktorého zmluva o úvere zanikne tiež v prípade odstúpenia veriteľa od zmluvy o úvere, ktoré je účinné momentom doručenia odstúpenia klientovi v súlade s bodom 12.4 Všeobecných obchodných podmienok. Ďalej v tomto bode sú uvádzané podmienky, za akých je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť. Podľa uvedeného bodu účinnosťou odstúpenia zmluvy o úvere sa zmluva o úvere končí a pokiaľ už došlo k čerpaniu úveru na jej základe, celý do tejto doby nesplatený úver klienta, taktiež aj ďalšie peňažné prostriedky zo zmluvy o úvere sa stavajú splatnými a klient je povinný bezodkladne uhradiť veriteľovi v plnej výške. Zanikom, alebo zrušením zmluvy o úvere nezanikajú nároky veriteľa, ktoré vznikli pred skončením zmluvy alebo v súvislosti s jej skončením. Tento text uvedeného článku zodpovedá ustanoveniu § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak. V tomto prípade bolo účastníkmi dohodnuté, že zrušením zmluvy o úvere nezanikajú nároky veriteľa zo zmluvy o úvere, alebo s ňou súvisiace, ktoré vznikli pred skončením zmluvy, alebo v súvislosti s jej skončením. V tomto smere súd nepostupoval a preto jeho rozhodnutie o tom, že sa zmluva ruší od začiatku, je nesprávne. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom bude postupovať vyššie naznačeným spôsobom s tým, že odstúpenie od zmluvy je treba posudzovať podľa § 48 ods. 2 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ.

8. Po doplnení dokazovania súd zistil tento skutkový stav:

9. Strany sporu uzatvorili dňa 15.10.2007 zmluvu o revolvingovom úvere č. 70005635 s úverovým limitom 995, 82 eur pri úrokovej sadzbe 2,14 % mesačne a poistnom za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 0,65 %. Žalovaní 1/ a 2/ dohodnuté splátky neplnili riadne a včas, preto žalobca listom zo dňa 1.8.2013 odstúpil od zmluvy o úvere. Dňa 20.11.2013 zaslal právny zástupca žalobcu žalovaným predžalobnú upomienku, v ktorej žalovaným vyzval na zaplatenie dlžnej sumy. Rovnako ponúkol žalovaným aj možnosť uzatvoriť splátkový kalendár v prípade, že žalovaní nie sú schopní uhradiť dlh jednorázovo. Žalovaní však na výzvu nijakým spôsobom nereagovali. Žalovaní vyčerpali podľa histórie úverového účtu zo dňa 6.11.2013, ktorú predložil žalobca, sumu vo výške 1 193,64 eura a doposiaľ vrátili žalobcovi sumu vo výške 1 937,11 eura. Žalobca vyčíslil dlh žalovaných z vyššie uvedenej zmluvy vo výške 1 332,06 eura, ktorý pozostáva z úveru vo výške 996 eur, úroku za

poskytnutie úveru vo výške 286,82 eura, z poplatkov z omeškania so splácaním úveru vo výške 16,20 eura a poisťného vo výške 33,04 eura a túto sumu uplatnil žalobou.

10. Žalobca v písomnom ospravedlnení z pojednávania zo dňa 25.7.2017 uviedol, že je toho názoru, že dosiaľ boli poskytnuté relevantné dôkazy ako aj tvrdenia preukazujúce nárok žalobcu, na základe ktorých je možné vec prejednať aj v jeho neprítomnosti. Žalobca trvá na podanej žalobe v celom rozsahu, vrátane príslušenstva a trov konania.

11. Žalovaní 1/ a 2/ na pojednávaní uviedli, že s uznesením krajského súdu nesúhlasia, oni už zaplatili dost. Čerpali 1 193,64 eura a zaplatili 1 937,11 eura. Naďalej trvajú na tom, aby súd žalobu zamietol.

6C/26/2014

-6-

12. Právny zástupca osobitného subjektu na pojednávaní uviedol, že rešpektujúc názor krajského súdu ho nepovažuje za správny. Senát krajského súdu evidentne opomenul existenciu § 54 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého všetky dojednania odlišné od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa sú neplatné. Krátkou cestou predložil rozsudky Krajského súdu Prešov sp. zn. 19Co/382/2015 a 6Co/94/2013, podľa ktorých odstúpením zmluva zaniká od počiatku a zmluvné strany si majú vrátiť všetko, čo si navzájom plnili. Odlišné dojednania v tom zmysle, že odstúpením nezaniká právo veriteľa na ďalšie plnenie, boli taktiež označené aj za neprijateľnú zmluvnú podmienku. V tejto súvislosti poukázal hlavne na najnovší komentár Občianskeho zákonníka, kópiu strany z tohto komentára predložil súdu krátkou cestou. Argumentáciu súdu prvej inštancie, že odstúpením zmluva zaniká od začiatku, považuje za správnu a vzhľadom na to, že vzájomné plnenia už boli vrátené, podľa jeho názoru je potrebné žalobu opäť zamietnuť. Navyiac, poukázal na skutočnosť, že zmluva neobsahuje všetky náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. V zmluve absentuje údaj o RPMN, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť tohto úveru. Z tohto dôvodu je tiež potrebné žalobu zamietnuť, keďže istina, ktorá bola poskytnutá, bola žalovanými už vrátená. Na podporu názoru, že aj keď sa jedná o revolvingový úver, že sa má uviesť RPMN, dal súdu do pozornosti rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co 215/2012. Z daných dôvodov navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať osobitnému subjektu trovy konania.

13. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

14. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Právny predchodca žalobcu je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetov jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom. Žalovaný je fyzická osoba - nepodnikateľ. Predmetná úverová zmluva je preto zmluvou spotrebiteľskou.

16. Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru je obsiahnutá v zákone č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Tento právny predpis v § 2 písm. a) definuje spotrebiteľský úver ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. Podľa § 2 písm. b) tohto zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

17. Podľa § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, je veriteľom fyzická alebo právnická osoba poskytujúca spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a spotrebiteľom je fyzická

osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

18. Podľa § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Zmluva o

6C/26/2014

-7-

spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť, b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby, d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom, e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, f) meno a adresu spotrebiteľa, g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov, i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20060701>>, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

19. Podľa § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

20. Vstupom Slovenskej republiky do Európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Občianskeho zákonníka zák. č. 150/2004 Z. z. s účinnosťou od 1.4.2004 v piatej hlave začlenené ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Uvedená právna úprava má základ v Smernici Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

21. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

23. Podľa § 53 ods. 5 a 11 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky

6C/26/2014

okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

24. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

25. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"). Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne stanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné (cit. ust. § 53 ods. 5 OZ). Vychádza sa totiž z toho, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nerovný vzťah z hľadiska skúseností a vedomostí, pričom dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom vo výhode.

26. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola dňa 15.10.2007 uzavretá zmluva o revolvingovom úvere č. 70005635, na základe ktorej žalobca poskytol žalovaným úverový limit vo výške 995,82 eura. Z výpisu z účtu žalovaných (zákaznícke číslo 00.041.980.101) mal súd za preukázané, že žalovaní čerpali spolu sumu 1 193,64 eura a žalobcovi vrátili sumu vo výške 1 937,11 eura. Podanou žalobou sa žalobca domáhal zaplata sumy 1 332,06 eura, ktorá pozostáva z úveru vo výške 996 eur, úroku za poskytnutie úveru vo výške 286,82 eura, z poplatkov z omeškania so splácaním úveru vo výške 16,20 eura a poisťného vo výške 33,04 eura. Súd po vyslovení názoru krajského súdu preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku aj z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že nárok žalobcu nie je dôvodný.

27. Uvedená zmluva bola uzavretá za účinnosti zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, preto sa na ňu vzťahujú normy spotrebiteľského práva, keďže ju uzatvorili žalovaní ako spotrebiteľia, ktorí nekonali v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Táto zmluva je typickou spotrebiteľskou zmluvou vzhľadom na právnu povahu strán. Žalovaným bol poskytnutý revolvingový úver formou čerpania peňažných prostriedkov z úverového rámca vo výške 995,82 eura. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 4 ZoSÚ. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonnom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver je potrebné posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov. Zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere musí

obsahovať výšku, počet, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, RPMN, ako aj výšku ročnej úrokovej sadzby. Podľa § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z. z., ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje tieto náležitosti, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z., ak nie je uvedená ročná percentuálna miera nákladov, spotrebiteľský úver

sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Absenciu uvedených náležitostí zákon spája s nemožnosťou veriteľovi priznať uplatnené úroky a poplatky. Podľa žalobcu boli tieto náležitosti zmluvy uvedené vo Všeobecných obchodných podmienkach veriteľa. Všeobecné obchodné podmienky majú slúžiť k tomu, aby nebolo nutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického alebo vysvetľujúceho charakteru, nesmú však slúžiť k tomu, aby do nich zmluvný partner spotrebiteľa skryl dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné alebo ktoré môžu uniknúť jeho pozornosti. Podľa ust. § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu pod sankciou jej neplatnosti. Všeobecné obchodné podmienky veriteľa neboli zo strany žalovaných podpísané, v dôsledku čoho nespĺňajú formálne náležitosti platného právneho úkonu (§ 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Preto v prípade absencie údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov, výške, termíne a počte splátok, ako aj výške úrokovej sadzby sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Keďže úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, vzniká žalovaným povinnosť vrátiť len poskytnutý úver. Žalovaní čerpali od žalobcu sumu 1 193,64 eura a zaplatili mu sumu 1 937,11 eura, z čoho je zrejmé, že žalovaní poskytnutí úver už zaplatili. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

28. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. Podľa § 262 ods. 2 C.s.p., o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

30. O trovách konania súd rozhodol podľa citovaných zákonných ustanovení. Žalovaným, ktorí mali vo veci plný úspech, súd náhradu trov konania nepriznal, nakoľko títo náhradu trov konania priznať nežiadali.

31. Súd v zmysle citovaných zákonných ustanovení priznal náhradu trov konania osobitnému subjektu na strane žalovaných, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku..

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 363 C.s.p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa

6C/26/2014

-10-

rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 366 C.s.p. prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.